

Akt nr:

P-E1a-0443

AU\$P-E1a-0443

238.

230
30

P 1-0443

DIARIE Nr 18124
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
30 JULI 1930

KONTRAKT.

Sedan Kungl. Maj:t den 16 maj 1930 för
torrläggning av mark tillhörande hemmanet Säter i Örs socken av

ÄLVSBORGS LÄN

ej mindre fastställt en av statens lantbruksingenjör C. B. Carlson
vid syneförrättning år 1929 upprättad arbetsplan med därtill hörande kostnadsförslag, än
även beviljat *dels lån* med ettusenetthundrafyrtio (1.140)
kronor att utgå från *statens avdikningslånefond* och *dels statsbidrag* utan återbetalnings-
skyldighet med ettusenfyrahundratrettio (1.430) kronor att utgå från
statens avdikningsanslag, hava undertecknade, som av vederbörande intressenter enligt
företett protokoll utsetts till styrelse ~~förtroendeman~~ för företaget, _____

_____ med Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl. Maj:ts
och Kronans vägnar, avslutat följande kontrakt, varigenom ^{vi} ~~jag~~ för egen del samt å veder-
börande intressenters i företaget vägnar åtaga och förbinda ^{oss} ~~mig~~.

1:o) att utföra företaget i noggrann överensstämmelse med den av Kungl. Maj:t fast-
ställda arbetsplanen med de ändringar däri, varom vederbörande myndighet må efter fram-
ställning besluta,

att fullborda arbetet senast den 1 september 1932,

att vid företagets utförande iakttaga de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t eller Lantbruksstyrelsen må hava meddelats,

att bestrida vad utöver beviljade statsmedel kan erfordras för företagets fullbordande,

att gälda vederbörande förrättningsman tillkommande gottgörelse enligt taxa även i fråga om av Lantbruksstyrelsen beordrad avsyning av företaget,

att underhålla det utförda arbetet intill dess sådan underhållsskyldighet kan varda andra i laga ordning ålagd eller vederbörande från underhållsskyldigheten befriats, samt

att vid arbetets utförande ävensom i fråga om underhållsskyldighetens fullgörande underkasta ^{oss} mig Lantbruksstyrelsens inseende och kontroll;

2:o) att för tjänsteman, som av Lantbruksstyrelsen eller Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen förordnas att verkställa besiktning eller avsyning av arbetet eller inspektion av underhållsarbetet, uppvisa den för företaget fastställda arbetsplanen med därtill hörande handlingar och ritningar;

3:o) att i händelse avvikelse, utan därtill erhållet vederbörligt tillstånd, skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet icke blivit fullbordat inom därför bestämd tid, och Lantbruksstyrelsen ej heller meddelat anstånd med dess utförande, eller Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blivit ställd för till Statskontoret avgiven skuldförbindelse angående lånets återbetalning, icke vidare nöjaktig, och ny säkerhet, som av Statskontoret godkännes, icke varder inom bestämd tid avlämnad, eller den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd, låta det ankomma på Kungl. Maj:t att inställa all vidare utbetalning av statsmedel samt att återfordra vad därav uppburits, beträffande lånet dock endast därest icke beslut om detsammans återbetalning och fördelning blivit meddelat, att inom viss angiven tid på en gång eller efter hand inbetalas till Statskontoret, ävensom att å sålunda lyftade och återburna medel erlägga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker;

4:o) att ifråga om tid för lyftande av statsmedlen i mån av arbetets fortgång låta gälla vad Lantbruksstyrelsen därutinnan bestämmer; och skall, därest icke Kungl. Maj:t med avseende å särskilda förhållanden prövar skäligt annorlunda förordna, någon del av statsmedlen innestå i Statskontoret intill dess arbetet blivit vederbörligen avsynat och av Lantbruksstyrelsen godkänt;

5:o) att vid avslutandet av detta kontrakt för förvaring i Lantbruksstyrelsens arkiv till Styrelsen överlämna bestyrkt avskrift och kopia av de till den fastställda arbetsplanen hörande handlingar och ritningar, ävensom att, innan sista delen av statsmedlen lyftes, till Lantbruksstyrelsen överlämna fullständig beskrivning jämte ritning över sådan avvikelse från den fastställda planen, vartill vederbörligt tillstånd meddelats;

6:o) att bestrida eller gottgöra alla kostnader av vad beskaffenhet de vara må, som i följd av erhållna statsmedel föranledas för Statskontoret;

7:o) att för fullgörande av detta kontrakt ävensom, därest mot kontraktet brytes, för återbäring av lyftade statsmedel jämte därå upplupen ränta, ställa sådan säkerhet, som av Lantbruksstyrelsen godkännes;

8:o) att till Statskontoret avgiva med behörig borgen eller annan säkerhet försedd skuldförbindelse angående lånets återbetalning; samt

9:o) att fullgöra de övriga åtaganden, som enligt gällande författningar i ämnet åligga mottagare av ifrågavarande statsmedel.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade, av vilka vardera kontrahenten tagit ett.

Säter den 19 juni 1930

Anders Karlsson ägar Till 1/32 mjd Säter

Anders Adolphsson 3/20

Johannes Johansson 1/32 & 7/572 mjd Säter

Att hemmansegaren Anders Karlsson
Gustaf Adolfsson Johannes Johansson
Säter

i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga:

Albert Andersson

Adress Heme Hågsäter

Erik Gustafsson

Adress Färsjö Ör

Med stöd av Kungl. brevet den 16 maj
1930 antager Kungl. Lantbruksstyrelsen,
å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, detta
kontrakt.

Stockholm den 19 augusti 1930.

Ernst Holmström

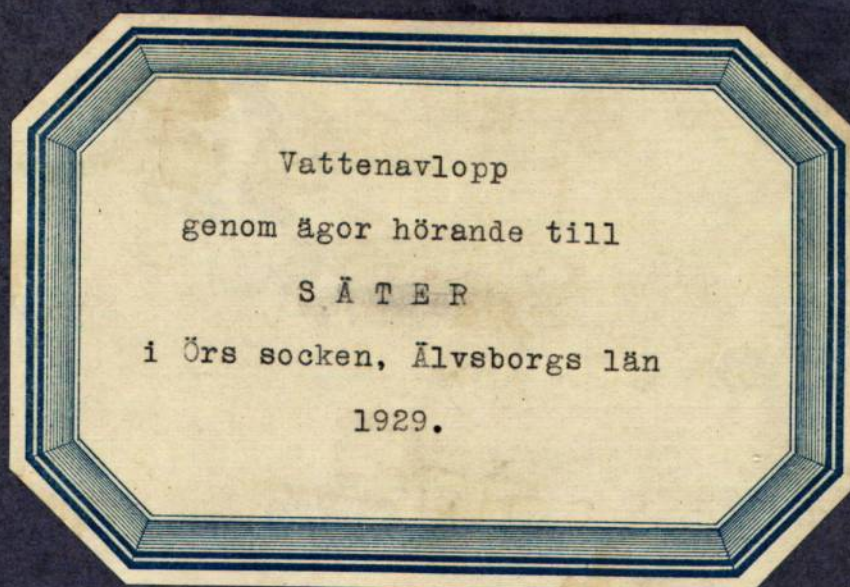
föredragande

Vederbörandes uppmärksamhet fästes å bestämmelserna i 13 kap. 17 § vattenlagen, vari stadgas att, därest det framtida underhållet försummas, Konungens Befallningshavande eller annan myndighet Konungen bestämmer äger själv bota bristen på den försumliges bekostnad.

238/ Romb.
30

P 1-0443

DIARIE N: 18124
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
30 JULI 1930

Noskript

Genom Kungl. Maj:ts nådiga brev
den 16 maj 1930 fastständer till efter-
rättelse vid arbetets utförande.

Stockholm den 3 juni 1930

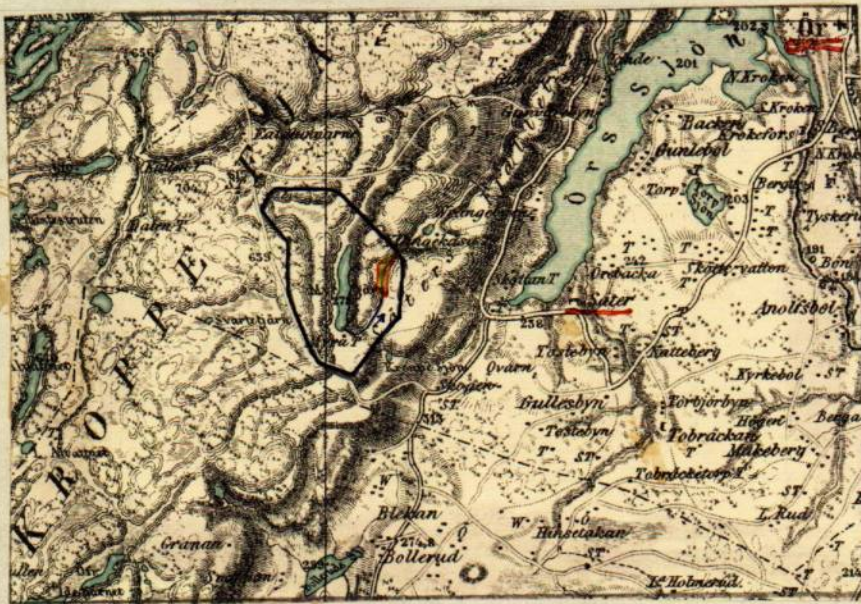
På Kungl. Landbruksstyrelsens vägnar:

Albert Smith

Noskripten bestyrkes: Länstämman

Waldörefors

²
Översiktskarta.

1:100.000

Arkiv

B e t ä n k a n d e

i fråga om vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanet SÄTER i Örs socken, Älvsborgs län, avgivet till frågan om företagets understödjande med bidrag och lån av statsmedel.

L ä g e : Det område, om vars torrläggning fråga är, är beläget öster om Myrsjön och vid pass 7 kilometer sydväst från Örs kyrka och 12 kilometer från Dals-Rostocks station å Dalslandsbanan. Å väststående översiktskarta är läget närmare utmärkt med gul färg.

B e s k a f f e n h e t : En avsevärd del av området har tidigare hävdats såsom åker men till följe bristande avlopp och markens sättning icke kunnat hållas i bruk. Avlopp och diken hava gått allt mer igen och marken har på senare tid fått användas till slätter och bete. Avkastningen har dock varit klen. Ett återförande av området, särskilt det till fastigheten Säter 1¹⁸, benämnd Kornås, hörande till åker har därför ifrågasatts och jämval av det skälet att fastighetens övriga åkerjord är av ringa omfattning och behovet av utökning, särskilt med jord av kärrmarksnatur, är stort. Jorden i fråga 0,5-0,9 meter djup, väl multnad torv. I norra delen är torven djupare, upptill 1,2 m. och däröver men är här ej så väl förmultnad. Den här och var kärren omgivande fastmarksjorden brukas såsom åker och består av 0,2-0,3 m. mylla på sand och lera.

A r e a l : Avdikningsområdet innefattar 0:527 hektar åker,

4:120 " odlingsmark och

0:045 annan mark.

tillhopa 4:692 hektar.

U n d e r s ö k n i n g m.m.: Vid syneförrättning enligt vattenlagen hava undersökningar av avlopp och marker ägt rum, förslag till avloppets förstoring och kostnaden härför uppgjorts, båtnaden uppskattats och deltagningsskyldigheten reglerats. Mot det vid förrättningen meddelade utlåtandet hava besvär ej anförts, varom närslutet diariebevis lämnar besked.

V a t t e n a v l e d n i n g : I det vid syneförrättningen avgivna utlåtandet är redogjort för nederbördsområdets storlek, framrinnande vattenmängder i avloppet samt för de med ledning härav och med hänsyn till en ändamålsenlig torrläggning av marken erforderliga dimensionerna och lutningarna å avloppet. Dessa dimensioner och lutningar framgå även av profil- och sektionsritningarna.

B å t n a d : Båtnaden för den av avloppets förstoring i torrläggningshänsesende berörda marken har uppskattats till ett värde av 2878:57 kronor.

K o s t n a d : Avloppets vidgning och fördjupning jämte ombyggnad av en bro för överfart har beräknats draga en kostnad av 2600:,- kronor.

A r b e t s t i d : I utlåtandet från syneförrättningen är utskrivet att arbetena böra vara bragta till slut senast vid 1932 års utgång.

S t a t s u n d e r s t ö d : Flertalet delägare i företaget hava förklarats att de önska komma i åtnjutande av bidrag från statens avdikningsanslag till bestridande av kostnaderna för företaget samt ägaren till Säter¹⁸
1 jämväl av lån från avdikningslånefonden. I närslutna tabell b är uträknad den andel av kostnaden för företaget, för förrättningen samt för utredningen om statsunderstöd som belöper på varje fastighetsägare. Enligt den för tilldelning av bidrag från nämnda anslag tillämpade normen har i

samma tabell uträknats det belopp, varmed företaget skulle kunna understödjas från anslaget i fråga, och skulle bidraget kunna utgöra i jämnat tal 1430:/ kronor. Lånet skulle enligt villkoren för erhållande av dylikt kunna uppgå till 1140:- kronor.

H a n d l i n g a r m.m.: Betänkandet åtföljes av: översikt-karta, tabeller a och b, kostnadsöverslag, handling i fråga om bidrag och lån av statsmedel, diariebevis i fråga om besvär mot förrättningen, avskrift av syneförrättningshandlingar, arvodesräkningar samt kopia av ritning i ett blad. Göteborg den 13 januari 1930.

C.B. Carlson.

Tabell a.

Hela torläggningsområdet								Länesöskandernas andel								
Värde								Värde								
Areal	före	efter	Bakad	Areal	före	efter	Bakad	Areal	före	efter	Bakad	Areal	före	efter	Bakad	
förelaget								förelaget								
Har	av	Kl.	öe	Kl.	öe	Kl.	öe	Har	av	Kl.	öe	Kl.	öe	Kl.	öe	
Aker		52.7								182						
Annan mark		416.5								2 874						
Paräknad landvinning																
Summa		469.2	1'849	93	4728	50	2878	57		3056	1'219	78	3499	20	2'279	42

Tabell

Locken, by och hemman	Antal	Registernummer	Ägares namn m. m.	Kopfighet	Areal					
					Åker	Ännan mark		Summa		
Års				n:r	Har	ar	Har	ar	Har	ar
Låter	5/14	122	Petig Fischer	2				22.5	22.5	
— " —	7/320	127	Peter Andersson	4-6				31.-	31.-	
— " —	1/32	18	Johan Blom	7-10	05.8		31.8		37.6	
— " —	7/320	129	Peter Andersson	11-15	06.8		31.-		37.8	
— " —	1/16	126	Karl Olsson & Viktor Johansson	16, 51	00.7		05.3		06.0	
— " — Hornäs	1/32	118	Anders Karlsson	17-50	18.2	2	87.4	3	05.6	
— " —	7/512	140	Johannes Johansson	52	06.-				06.0	
— " —	3/160	155	Anders Gustav Adolfson	53	07.7				07.7	
— " —	3/160	131	Peter Andersson	54	07.5				07.5	
— " —	1/32	118	Johannes Johansson	55			05.5		05.5	
— " —	3/160	133	Anders Johansson	56			02.-		02.-	
			Summa		52.7	4	16.5	4	69.2	

Balkad		Andel i kostnaden för												Relativ kostnad	Bidragets storlek i procent av totalnaden	Bidrag		Län	
						Lyne-föräktningens				Rebänk-handel m.m.									
Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre		%	Kr.	öre	Kr.	öre
33	75	30	42					3	50	0	89	34	81	1.03	50	16	87	-	-
93	-	83	98					9	66	2	45	96	09	"	"	46	50	-	-
178	-	160	68					18	49	4	69	183	86	"	"	89	-	-	-
189	10	170	82					19	65	4	99	195	46	"	"	94	55	-	-
13	95	12	74					1	47	3	7	14	58	"	"	6	97	-	-
2'279	42	2'058	94					236	87	60	10	2'355	91	"	"	1'139	71	1'139	71
12	-	10	92					1	26	3	2	12	50	"	"	6	-	-	-
23	10	20	80					2	39	6	1	23	80	"	"	11	55	-	-
30	-	27	04					3	11	7	9	30	94	"	"	15	-	-	-
19	25	17	42					2	00	5	1	19	93	"	"	9	62	-	-
7	-	6	24					7	2	1	8	7	14	"	"	3	50	-	-
2'878	57	2'600	-					299	12	75	90	2'975	02	"	"	1'439	27	1'139	71

Kostnadsförslag

- 1) Vattenavledningen enligt vid syn-
förrättningen verkställd beräkning kr. 2'600:-
 - 2) Synförrättningen enligt räkning " 299:12
 - 3) Utredningen i fråga om statsunder-
stöd, enligt räkning " 75:90
- Summa kronor 2'975:02

Göteborg den 13 januari 1930
C. B. Carlsson

Kostskrift

Vid arbetsplanens fastställande har
kostnaden för företaget beräknats till 2'975 kronor
2 öre, varav å länestående's andel 2'355 kronor
91 öre.

Stockholm den 3 juni 1930
På Kungl. Landbruksstyrelsens vägnar:
Albert Smith

Kostskriften bestrykes i tjänsten
Waldöjefors

Undertecknade delägare i det företag, som avser upptagande av vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanet Säter i Örs socken förklara oss härmed vilja komma i åtnjutande av bidrag från statsmedel till bestridande av kostnaderna för företaget och giva för den skull styrelsen för företaget i uppdrag:

att göra framställning om största möjliga bidrag från statens avdikningsanslag till företagets genomförande,

att, därest dylikt bidrag beviljas, med vederbörande myndighet upprätta kontrakt om arbetenas utförande samt

att emottaga utanordnade bidragsbelopp.

Säter den 18 april 1929.

Anders Karlsson Ägare till 1/32 mtl. Säter.

A.G. Adolfsson " " 3/160 " "

Johannes Johansson " " 7/532 " och 1/32 mtl. Säter

Johan Blom " " 1/32 " Säter

Stig Fischer " " 5/14 " "

Peter Andersson " " " "

Till bestridande av den andel av kostnaden som belöper på 1/32 mtl. Säter önskar undertecknad ägare även erhålla lån från statens avdikningslånefond.

Anders Karlsson.

Egenhändiga namnteckningarna bevittna: J.E. Olsson, Sköttevatten,

H. Adamsson, Svalungebyn.

Beviljas i tjänstens vägar
A. Karlsson

Arkiv

Protokoll vid syneförrättning i fråga om vatten-
avlopp för torrläggning av mark, hörande till
hemmanet Säter i Ör socken, Älvsborgs län.

§ 1.

Den 18 september 1928 i Säter.

Närvarande: C.B. Carlson, förrättningsman,

J.E. Olsson i Sköttevatten och

H. Adamsson i Svalungebyn, gode män,-

Anders Karlsson, ägare till 1/32 mtl. Säter 1¹⁸, benämnt:
Kornås,
sökande till företaget,-

Viktor Johansson, del- " " 1/16 " " 1²⁶,

Peter Andersson, " " 7/320 " " 1²⁷,

" " 7/320 " " 1²⁹, och

" " 3/160 " " 1³¹,

Johan Blom, " " 1/32 " " 1⁸,

Alfred Thor, arrendator,

Anders Gustaf Adolfsson, " " 3/160 " " 1³⁵,

Johannes Johansson, " " 1/32 " " 1¹⁸,

" " 7/512 " " 1⁴⁰,

Direktör Stig Fischer, " " 5/14 " " 1²²,

" " 1/24 " Vrångebäck, 1¹¹,

Gustav Stjernheim, " " 1/1 " Gullaby, N:o 1 och

" " 1/8 " Tåstebyn, N:o 1,

Valfrid Malmköld sasom ombud, enligt fullmakt, för

Maria Kristina Malmsköld, ägare till 1/16 mtl. Tåstaby N:o 2,-

Kronojägaren M. Ohlsson, av jägmästaren i Hunnebergs revir anmodad bevaka Kronans rätt i avseende till 1/7 mtl. Säter 1²³, ingående i Kroppefjälls Kronopark.

§ 2.

Efter verkställd förundersökning upprättade profil- och sektionsritningar över det avlopp, som framgick över sökandens fastighet och över denna angränsande fastigheter, företeddes tillika med nivåkarta över den mark, som i torrlägningshänseende rönt inflytande av avloppets vidgning och fördjupning över sökandens och nedanför dennes belägna ägor.

§ 3.

Sökanden äskade avloppet i fråga upptaget över sina ägor och nedanför dessa till sådan omfattning, att en ändamålsenlig torrläggning av marken till hans fastighet bleve beredd, samt att var och en ägare till mark med batnad genom dessa arbeten förpliktades deltaga i kostnaderna för dem.

§ 4.

På fråga, huruvida anspråk ställdes på avloppets upptagande jämväl i dess sträckning söderut från sökandens fastighet, förklarade vederbörande markägare och ombud, att de icke satte i fråga sådan anslutning till det väckta företaget. Något betydande gagn av företagets utförande för annan än sökanden förmenade övriga sakägare och ombud icke kunna uppstå.

§ 5.

Mark till vidgning av avloppet, i den mån sådan erfordrades för torrläggning av mark till sökandens fastighet, uppläts utan anspråk på ersättning och för det intrång, som bleve en följd av schaktningsmassornas uppläggande, krävdes ej heller någon ersättning.

Bron över avloppet å sökandens fastighet, vilken bro begagnades även av andra än sökanden, ansågs böra ombyggas på delägarnes i företaget bekostnad.

§ 6.

Sankmarksområdet vart härefter undersökt av synemännen och därunder jämväl föremål för uppskattning i och för båtnadens beräkning.

§ 7.

Åt sökanden uppdrogs, att kalla delägarne samman för val av styrelse för företaget, och tillkännagavs, att resultatet av båtnadsberäkningen samt av beräkningen av kostnaden jämte förslag till vattenavledningen skulle föreläggas intressenterna vid sammanträde, varom kungörelse frändeles komme att utfärdas.

Sökanden anhöll att i denna kungörelse även måtte inrymmas kallelse till val av styrelse för företaget.

Dag som ovan:

C.B. Carlson.

J.E. Olsson.

H. Adamsson.

§ 8.

Den 18 april 1929 i Säter.

Närvarande: förestående synemän och följande sakägare:

Peter Andersson i Säter,

Johan Blom i "

Anders Karlsson i "

Johannes Johansson "

Valfrid Malmsköld i Tåstebyn,

Anders Gustaf Adolfsson i Säter,

Stig Fischer

i "

§ 9.

Förslaget till avloppets upptagande företeddes tillika med kostnadsberäkning. Mot förslaget gjordes ingen erinran.

§ 10.

Efter prövning av ärendet vidkommande frågor meddelades utlåtande och framlades härtill hörande värderingslängd.

§ 11.

At Anders Karlsson i Kornås uppdrogs att förvara företaget rörande handlingar och ritningar.

§ 12.

Delägarne beslöto välja styrelse för företaget och utsågs till ledamöter i denna: Anders Karlsson i Kornås, Anders Gustaf Adolfsson och Johannes Johansson i Säter.

§ 13.

Förklarades förrättningen avslutad.

Dag som ovan:

C.B. Carlson.

J.E. Olsson.

H. Adamsson.

R E S O L U T I O N.

Med stöd av 10 kap. 32 och 33 §§ vattenlagen varder lantbruksingeni-

Ören i Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs läns norra del härigenom förordnad att i denna ansökning omförmälda förrättning i laga ordning verkställa.

Denna resolution översändes till förrättningsmannen, som bör ö-
ver mottagandet hit insända bevis. Vänersborg i landskansliet den 23
september 1927.

På Länsstyrelsens vägnar:

Chr. Fahlcrantz.

Carl Malm.

Till Konungens Befallningshavande uti Älvsborgs län.

Undertecknad får härmed vördsamt hemställa om förordnande för be-
hörig förrättningsman att, jämlikt 10 kap. vattenlagen verkställa syn
för upptagande av vattenavlopp i ändamål att torrlägga av vatten besvä-
rad mark, tillhörande hemmanet Säter i Ör socken av Älvsborg län.

Företaget förmenas beröra följande fastigheter med nedanskrivne ä-
gare:

1/32 mtl. Säter, ägare: And. Karlsson,

1/8 " " " And. Johansson.

Kornås, Säter pr Ör den 25.8.27.

Anders Karlsson.

K u n g ö r e l s e .

För upptagande av vattenavlopp med ändamål att torrlägga mark, hä -

rande till hemmanet Säter i Ör socken, vilket företag även kan komma att beröra ägor till Vrångebäck, Tåstebyn och Gullesbyn i samma socken, handlägges syneförrättning jämlikt 10 kap. vattenlagen vid sammanträde hos lantbrukaren Anders Karlsson i Kornås, Säter tisdagen den 18 september 1928, kl. 2.30 e.m., då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan. Vänersborg den 27 augusti 1928.

C.B. Carlson.
Lantbruksingeniör.

Utsänd till Pastorsämbetet i Ör församling den 26 augusti samt införd i Älvsborgs Läns Annonsblad den 1 september 1928, betygar:

C.B. Carlson.

F ö r t e c k n i n g

över personer, till vilka underrättelse om tid och plats för sammanträdet i fråga avlämnats å posten den 3 september 1928:

Lantbrukaren Anders Karlsson,	Kornås, Säter,	<u>Ör.</u>
" Viktor Johansson,	"	"
" Karl Olsson,	"	"
" Peter Andersson,	"	"
" Johan Blom,	"	"
" Alfred Thor,	"	"
" Anders Gustaf Adolfsson,	"	"
" Anders Johansson,	"	"
Fru Brita Maja Johansson,	"	"
" Sofia Wennergren,	"	"
" Kristina Malmsköld,	Tåstebyn,	"
Herr Johan Eriksson,	Gullesbyn,	"

Herr Gustaf Eriksson,

Gullesbyn, Ör.

Direktör Stig Fischer,

Vrångebäck, "

K u n g ö r e l s e.

Syneförrättningen i avseende å företag med ändamål att medelst vidgning och fördjupning av vattenavlopp bereda bättre torrläggning av mark, hörande till hemmanen Säter, Vrångebäck, Tåstebyn och Gullesbyn i Ör socken handlägges ånyo vid sammanträde hos Johan Blom i Säter torsdagen den 18 april 1929, kl. 1 e.m., då vederbörande sakägare ha-
va att tillstädeskomma för utförande av sin talan. Göteborg den 27 mars 1929.

C.B.Carlson.

Utsänd till Pastorsämbetet i Ör församling den 27 mars samt in-
förd i Älvsborgs läns Annonsblad den 4 april 1929, betygar:

C.B.Carlson.

Fullmakt för min son, Valfrid Malmsköld, att vid sammanträde an-
gående vattensänkning å hemmanet Säter o.Kornås den 18 september, föra
min talan, gillande jag vad ombudet göt och låter. Tåstebyn d.18/9
1928.

Maria Kristina Malmsköld.

Bevittnas:

Rudolf Andersson.

Albert Gustafsson.

Till Kronojägaren i Kroppefjälls bevakningstrakt, M. Ohlson.

Granan, Sundals-Ryr.

Härmed överlämnas Länsstyrelsens i Älvsborgs län remiss n:o 1208

den 30 augusti 1928 angående sammanträde för behandling av ärende i fråga om vattenavlopp genom ägor till hemmanet Säter i Ör socken, vilket företag även kan komma att beröra kronoparken Kroppefjäll.

Da jag på grund av tjänstegöromål är förhindrad att vid sammanträdet den 18 dennes närvara, får jag anmoda Eder att i mitt ställe vid detta sammanträde Kronans rätt och bästa bevaka. Remissakten återförväntas. Lilleskog i Hunnebergs revirs jägmästareexpedition den 10 september 1928.

T. Aae.

U T L Å T A N D E

i fråga om vattenavlopp för torrläggning av mark, hörande till hemmanet Säter i Ör socken, Älvsborgs län.

Det vattendrag, om vars vidgning och fördjupning fråga är, utgör avlopp för Myrsjön och framgår i nordostlig riktning genom ägor till Säter och vidare i samma riktning till avloppet från Kappebosjön. Dess nederbördsområde faller inom Dalbergsåns vattensystem N:o 130, sektion 1) Krokån.

I närheten av gränsen mot Vrångebäck bildar vattendraget i ett där-

städes å ägor till Säter befintligt bergparti ett stup, vid vilket arbetena med vidgningen och fördjupningen måste börja. Vid denna plats utgör nederbördsområdet 2.8 kvadratkilometer. Med avseende till detta områdes topografiska beskaffenhet, dess bevuxenhet samt till nederbördsmängden i ^{år}trkten skattas avrinningen vid ordinära flodtillfällen till 200 liter i sekunden och medelavrinningen under växttiden till 12 liter i sekunden från varje kvadratkilometer av området i medeltal. Dessa avrinningsmängder leda till ^{år}flodvattenföring av 0.56 kubm. i sek. och en sommarmedelvattenföring av 0.034 kubm. i sekunden.

Med beaktande av dessa vattenföringar, av förekommande lutningsförhållanden samt till den för avvattning ifrågakommande jordens ^{torrläggning} behov har förslag till avloppets vidgning och fördjupning uppgjorts. Detta förslag innebär en bredd å avloppet i förekommande bergpartier av 1.20 meter, en bottenbredd i jord av 0.50 meter och slänt i jordskärning av 1:1.25. Minsta bottenlutningen utgör 0.75:1000. Bottenläget är så avpassat, att vid inträdande medelvattenföring möjlighet till ändamålsenlig torrläggning av jord till sökandens fastighet kan ernås. Härvid har förutsatts, att denna jord skulle bli föremål för odling och brukas såsom åker.

Vad åter den mad- och mossmark beträffar, som är belägen utmed vattendragets övre lopp och söder om ägorna till sökandens fastighet, har med avseende till dess belägenhet och möjlighet till utnyttjande denna mark ansetts bäst ägna sig för betes- och skogsbruk resp. För utrönande därav huruvida ägarne till denna mark, vilka ägare icke påkallat avloppets upptagande över marken i fråga, kunna vara pliktiga deltaga i

arbetena genom ägorna till sökandens fastighet och nedanför denna, har förslag till och beräkning av avlopp jämväl över nämnda mark upprättats, varvid förutsättningen av markens användning såsom betes- och skogsmark tagits med i räkningen. Avloppssträckan i fråga skulle behöva en bottenbredd av 0.50 meter, slänt 1:1.25, minsta bottenlutning 1:1000 och ett efter torrlägningsbehovet avpassat djup.

Å den över avdikningsområdet upprättade nivåkartan är avloppets läge å sökandens fastighet och å fastigheten norr om denna utmärkt med tvänne heldragna röda linier och å fastigheten söder om sökandens med tvänne streckade röda linier, samt betecknat, den först nämnda sträckan med A - B och den sist nämnda med B - C.

I avlopp, upptaget till ovan angivna dimensioner och lutningar, har flodvattenmängden beräknats kunna avrinna vid vattendjup icke överstigande 0.80 meter och medelvattenmängden vid 0.20 - 0.25 meters vattendjup.

Den mark, som i torrlägningshänseende röner inflytande av avloppets upptagande i den utsträckning förslaget härtill innebär, har uppskattats i den ordning, varom stadgas i 10 kap. 60 § vattenlagen och med tillämpning av de grunder, vilka äro angivna i 7 kap. 22 § samma lag. Resultatet av denna uppskattning återfinnes i en detta utlåtande bifogad längd, där såväl markens värde som värdet av båtnaden är uträknat.

Kostnaden för vidgningen och fördjupningen av såväl avloppssträckan A - B som sträckan B - C har uträknats och införts i åtföljande kostnadsberäkning.

Vid jämförelse mellan kostnad och båtnad framgår, att förhållandet

mellan kostnaden för sträckan A - B och båtnaden för marken utmed denna sträcka är mindre än förhållandet mellan kostnaden för hela avloppssträckan A - B - C och båtnaden för all mark utmed nämnde sträcka. Ett indragande av sträckan B - C i företaget skulle alltså leda till högre torrlägningskostnad för marken utmed sträckan A - B än om företaget begränsades allenast till sist nämnda sträcka och marken invid denna. Vid detta förhållande och då sträckan B - C icke påyrkats till upptagande, kan marken utmed denna sträcka utan menligt inflytande på delaktigheten för marken invid sträckan A - B uteslutas från bidragsskyldighet i kostnaden för sist nämnda sträckas upptagande.

I kostnaden för sträckan A - B hava ägarne till den mark, som påverkas i avvattningshänseende av dess upptagande - marken utmed sträckan B - C då fränsedd - att taga del i förhållande till värdet av båtnaden för samma mark enligt värderingslängden, i vilken detta förhållande finnes uttryckt genom procenttal.

Till kostnad för företaget räknas, förutom schaktnings- och sprängningskostnad, även kostnaden för ombyggnad av bron för vägen över avloppet å sökandens fastighet.

Underhållet av avloppet bestrides efter samma grund, som ovan bestämts för deltagandet i dess upptagande. Vägbron underhålls av den eller dem, som haft att underhålla befintlig bro.

Enär vederbörande markägare förklarar, att de uppläte mark till

avloppets vidgning och tälte intrånget genom uppläggning av jord och sten från schaktnings- och sprängningsarbetet utan anspråk på ersättning, behöver ersättning för markupplåtelse och intrång icke erläggas.

Avgift, varom förmåles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga 10 kronor och skall förty icke erläggas.

Kostnaden för syneförrättningen gäldas av delägarne i företaget i förhållande till deras anpart i kostnaden för detta, men förskjutes av sökanden, om så erfordras.

I fråga om företaget bestämmes jämlikt 10:62 vattenlagen:

att företaget, innefattande vidgning och fördjupning av avloppssträckan

A - B samt ombyggnad av bron för vägen över avloppet å fastigheten Säter 1¹⁸ skall utföras enligt det förslag, varom avhandlas i detta utlåtande,-

att uppschaktad jord och sten samt uppsprängt berg skall läggas minst en (1.00) meter från avloppets kanter och med en lutning mot dessa, icke skarpare än 1:1,-

att öppningar med sidolutning 1:1 anordnas i upplagda jordsträngar vid svackor i markytan, i tillstötande diken samt i övrigt på minst var 40:de meter, på det dagvattnet från angränsande terräng må kunna fritt avrinna,-

att tilläventyrs inträffande ras oförtövat avhjälpas och förstärkning vidtages, om så erfordras,-

att bron för vägen över avloppet bygges av friskt virke och enligt ritning,

att arbetena för företaget böra överlämnas till utförande åt därför skic-

kad person, med vilken kontrakt om utförandet enligt bestämmelserna i detta utlåtande bör upprättas,-

att samma förfaringssätt bör komma till användning vid framtida rensningar av avloppet,-

att arbetena må begynna omedelbart, efter det detta utlåtande vunnit laga kraft samt böra vara brakta till slut senast vid 1932 års utgång, samt

att arbetena böra, därest sådant påfordras, avsynas av lantbruksingeniör.

I samband med odlingsarbetet bör upplagda schaktningsmassor bli-
va föremål för utspridning å sträckor, där odling förekommer.

Talan mot förrättningen och detta utlåtande föres vid Västerbygdens Vattendomstol, till vilken besvärerna, för att komma under prövning skola, med iakttagande vad i 11 kap. 85 § vattenlagen härom stadgas, vara ingivna inom sextio dagar från nedanskrivne dag.

Säter den 18 april 1929.

C.B. Carlson.

J.E. Olsson.

H. Adamsson.

[illegible]

1	2	3	4	5	6
Heimuan	Registernummer	Antal		Ägarens nummer	Ägarens och ägarens beskrivning
					<u>Sammandrag</u>
				1/	
Staten	122	5/14		2	Ltj Fischer
"	127	7/320		4-6	Peter Andersson
"	18	1/32		7-10	Johann Blom
"	129	7/320		11-15	Peter Andersson
"	126	1/16		16, 51	Karl Olsson och hustru Johansson
" (Koruas)	118	1/32		17-50	Anders Karlsson
"	140	7/512		52	Johannes Johansson
"	135	3/160		53	Anders Gustaf Adolfsson
"	131	3/160		54	Peter Andersson
"	118	1/32		55	Johannes Johansson
"	133	3/160		56	Anders Johansson
					<u>Summa</u>
				2/	
Staten	16	1/16		56a 56b	Staten
"	123	1/7		57-64	— " —
"	122	5/14		65	Ltj Fischer
Jästehyn	21	1/16		67-70	Kristina Molusköld
"	11	1/8		71-76	Gustaf Stjernehim
					<u>Summa</u>

Kostnadsöverslag
till vattenverkslopp, gubben ågor höraude till hem-
manet Säter i Örs socken, Ålsterborgs län.

Dage	Längd i meter	Fördelat av. m.	Antal	å skov	Kostnad		Summa kostnad	
					kv.	ne	kv.	ne
1	2	3	4	5	6		7	
		<u>Skolaprestäcker A-B.</u>						
0-9+5	119	Berg kubm.	60	12.-	720 -			
		Lera, lera med ugt sten med rätter	260	2.-	520 -		1240	
9+5-13	125	Grubbl. lera med ugt rätter	90	1.-	90 -			
		" " " " "	65	0.90	58 50			
		Torvjord " " "	120	0.55	66 -			
		Lera " " "	80	0.75	60 -		274 50	
13-17	200	Lera	95	0.70	66 50			
		Torvjord	130	0.50	65 -			
		Lera med ugt. sten	350	1.-	350 -		481 50	
		Anläggning av vägbrunn av trä vid 14+32 m.	st. 1				75 -	
17-21	187	Lera med ugt sten kubm.	105	1.-	105 -			
		Torvjord	360	0.50	180 -		285 -	
		In afnåttsseda fan, arbets tillagn m.m.						
		Tillägges 0.2 10% av arbetskostnaden					248 -	
	631	<u>Summa</u>					2600 -	
		<u>Skolaprestäcker B-C (utfördes ej)</u>						
B-25	213	Berg kubm	6	12.-	72 -			
		Lera med ugt. sten, grubbl. rätter	130	1.10	143 -			
		st " sten, " " "	65	1.75	113 75			
		st " " " "	45	0.70	31 50			
		Torvjord med rätter	100	0.60	60 -		420 25	
	213.	<u>Överfries</u>					420 25	

[illegible]

Läter den 18 april 1929.
C. B. Carlson

C. B. Carlson

Restytas & tjänstens vägnar:
W. H. Harrison

På anmälan av Anders
Karlsson Säter (Kornäs)
instälde sig under tecknat
i nämnde ställe för att syna
och uppgifva hur långt arbetet
fortgått i sprängning i gräfring
för torrläggning i mark till
hemmanet Säter i Örs socken
vartill Kungl. Majt beviljat
lär från statens avdiknings
lärefond enligt kontrakt den
14 maj och får jag under eds förmyndelse
meddela följande.

Allt sprängnings arbete är
färdigt och gräfringen fullständig
närst hälften den fjärdelen och
bredast norra delen andra hälften
är vidorna gräpda till gamla botten
i hela sträckan och det är nog
hälften av arbetet. Trode de
som gräpde 4 man att det blir
färdigt vid månadens slut.

Arbetet är utmärkt bra Tro
ej anmärkning kan förekomma.

Säter (Kornäs) den 19 juni 1930

J. E. Olsson
Sköttevatten Ör

1930 den 19 aug.

Uppgeft jämlikt stadgandet i 1 §. 1 stycket av lag om kronans
förvänsrätt för avvikningslån den 14 juni 1929 (nr 164).

Företagets namn: Torrläggning av mark tillhörande hemmanet Sät-
ter i Örs socken av Älvsborgs län.

Lån 1.140 kronor från statens avvikningslånefond enligt Kungl.
Maj:ts beslut den 16 maj 1930.

Lånet har beviljats för nedanstående, i utredningen anförda
detsamma upptagen fastighet.

Socken, by och hemman	Mantal	Register- nummer	Ägares namn m.m.
--------------------------	--------	---------------------	------------------

Örs socken.

Säter (Kornås)	1/32	1	Anders Karlsson
----------------	------	---	-----------------

Stockholm den 19 augusti 1930.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar

Albert Smith

Bevis

Över besiktning av arbeten för vattenavlopp genom ägor till hemmanet
Säter i Örs socken, Älvsborgs län.

Planen fastställd den 16 maj 1930.

Statsunderstöd: Bidrag från avdikningsanslaget 1430:- kronor

Lån från avdikningslånefonden 1140:- "

Kontrakt antaget den 19 augusti 1930

Arbetstid till den 1 september 1932.

Vid den 24 september 1930 verkställd kontrollering och besiktning
av arbetena för företaget i fråga befanns avloppssträckan A-B upptagen
dock med den avvikelser från den fastställda planen att avloppets bot-
ten låg 15 - 25 cm. högre än vad planen anger och att avloppet var
15 - 60 cm. för snävt i sin undre del å sträcka med lera och torvjord.

Kostnaden för återsäende arbetens utförande beräknas till 450:- kr.

Enär kostnaden för företaget beräknats till 2975 kronor och 2 öre
skulle kostnaden för det utförda arbetet belöpa sig till 2525 kronor och
2 öre, häri inberäknat kostnad för syneförrättning och för utredning om
statsunderstöd. Göteborg den 29 september 1930.

C. Karlsson

D. Nr 21625/20

P. M.

för utbetalande av statsunderstöd.

Företag: Torrlägn. av mark tillhörande hemmanet Säter i Örs s:n av

Älvsborgs län

Arb. plan: 16/5 30

Kontrakt: 19/8 30

Fullbordas: 1/9 32

Statsbidrag: 1.430

Lån: 1.140

Beräkn. kostnad: 2.975:02

av statsbidrag: 800 kr.

Tillstyrkt utbet. d. 19/8 30

av lån: 650 kr.

Utfört arbete enligt C.B. Carlson den 24/9 19 30

2.525:02 kr. = c:a 85%

$$\begin{aligned} 78\% \times 1.430 &= 1.120 - 800 = 320 \\ 1.140 &= 890 - 650 = 240 \end{aligned}$$

Ord. i arb. styrelsen

Lantbrukaren Anders Karlsson,

Ende intressent

Säter, ÖR.

Rekv. äro bifogad e.

av statsbidrag 400 - kr.

Tillstyrkes till utbetalning

av lån 300 - kr.

Stockholm den 7/10 19 30.

Godkänd 29/12 1931 ²³⁰/₃₀

Lantbruksingenjören
i Göteborgs och Bohus län
samt Älvsborgs läns norra del
GÖTEBORG.

27625

DIARIE Nr
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
23 DEC. 1931

Bevis

Över verkställd avsyning av arbetena för det företag, som avser upptagande av vattenavlopp för torrläggning av mark hörande till hemmanet Säter i Örs socken, Älvsborgs län.

Planen fastställd den 16 maj 1930.

Statsunderstöd: lån från avdikningslånefonden 1140:- kronor

bidrag från avdikningsanslaget 1430:- "

Kontrakt antaget den 19 augusti 1930.

Arbetstid till den 1 september 1932.

Vid den 18 december 1931 av lantbruksstipendiaten Arvid Danielsson verkställd avsyning av arbetena för företaget ifråga befunnos dessa arbeten utförda i överensstämmelse med den fastställda planen och var företaget förty av beskaffenhet att förordas till godkännande.

Göteborg den 22 december 1931.

Arvid Danielsson

